Dosarul nr. 3-212/2024
2-24011502-12-3-29012024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

02.12.2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din :
Președintele ședinței, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Igor Barbacaru
Grefier Anastasia Bobeico

examinând în ședință publică, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către SRL „Colina Viilor" împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat,

a c o n s t a t a t :

La 29.01.2024, SRL „Colina Viilor" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, solicitînd :

- Anularea ordinului nr.275 din 22.12.2022;
- Obligarea Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, să emită actul administrativ individual favorabil privind acordarea SRL „Colina Viilor" a subvențiilor solicitate.

Potrivit fișei de repartizare, la 29.01.2024, cauza menționată a fost repartizată aleatoriu prin intermediul PIGD, judecătorului Olesea Țurcan.

Prin încheierea Vicepreședintei interimară a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22.10.2024, cauza dată a fost supusă redistribuirii, iar potrivit fișei de repartizare repetată, la 24.10.2024, a fost repartizată aleatoriu prin intermediul PIGD, judecătorului Igor Barbacaru.

În motivarea acțiunii a invocat reclamanta următoarele : a depus o cerere de beneficiere a subvențiilor privind investițiile în instalarea sistemului modem de suporturi la o suprafață de 9,06 ha de plantații viticole în sumă de 407 691 lei (Măsura 1.2 - S Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole), înregistrată sub nr. 1.2- S/2208CH2945.

Menționează reclamantul că a anexat toate documentele conform Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat de Hotărârea Guvernului nr. 455/2017, însă prin Ordinul nr. 275 din 22.12.2022 i s-a refuzat în acordarea subvențiilor.

Indică reclamantul că nu au fost înștiințați despre acest ordin până pe data de 17.10.2023 inclusiv, și aceasta după a treia lor adresare. A venit cu un răspuns la aceasta, precum că termenul pentru numărarea pretenției se începe din ziua familiarizării de către reclamant cu acest ordin, cu alte cuvinte, a respectat termenul de apel.

Respectiv, la 08.11.2023 a înaintat o pretenție prealabilă sub nr. 51, însă prin Decizia din 26.12.2023 pretenția a fost respinsă.

Consideră această decizie ilegală și neconformă materialelor dosarului: Substituirea sistemului pentru fixarea ancorelor, cât și materialele folosite (cîrlige) au fost confirmate de proiectant prin doua notificări la proiect, și care au fost prezentate grupului de lucru.

Faptul constatat, că ancorele au fost procurate mai devreme, este dovedită prin atașarea la dosar a facturii din a.2016, astfel încât reclamantul a preconizat plantarea din timp, și ancorele au fost procurate cu rezervă, deoarece prețul era accesibil. Ancorele sunt noi - depozitate sub șură.

Apropo, în Regulament nu este stipulat faptul, ca ele trebuie să fie achiziționate în anul de montare. Important e, ca să fie noi, însă grupul de lucru nu-și puse mult efort ca să se lămurească în asta.

Declară reclamantul că, tutorii individuali (țăruși metalici) nu fac parte din sistemul de suport în plantațiile vitivinicole, ci se instalează doar temporar, pentru 2-3 ani, la formarea butucului de viță-de-vie și apoi se înlătură. Deci, sistemul de suport pentru plantațiile viticole include: ancore (pari de lemn marginali), pari din aliaj metalic (intermediari), sîrma și sistemul pentru fixarea ancorelor.

Pîrîtul – Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, la 04.09.2024 a prezentat referința aferentă cererii de chemare în judecată, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

În argumentarea opiniei sale în vederea respingerii acțiunii, a invocat autoritatea pârâtă că potrivit cererii de acordare a sprijinului financiar, întreprinderea a solicitat subvenții în sumă de 407691 lei pentru instalarea sistemului de suport în plantațiile viticole tinere cu suprafața de 9,0598 ha. Prin Ordinul AIPA nr. 275 din 22.12.2022, precum și art. 146 din Regulamentul menționat cererea de solicitare a sprijinului financiar nr. 1.2-S/2208CH2945 a fost respinsă din următoarele considerente :

Conform cererii de solicitare a sprijinului financiar nr. 1.2-S/2208CH2945, întreprinderea trebuia să instaleze în plantația vitivinicolă un sistem mixt cu pari de lemn și pari din aliaj metalic cu 3 nivele de sîrmă zincată, dintre care 2 sîrme duble precum și tutori individuali, ancore și sistem pentru fixarea ancorelor 1-4 m. Conform actului de verificare la fața locului (anexat la dosarul administrativ) s-a constatat că, sistemul pentru fixarea ancorelor nu este instalat în plantație, iar la cererea de solicitare a sprijinului financiar nr. 1.2-S/2208CH2945, nu sunt atașate acte care să confirme achiziționarea acestui sistem pentru fixarea ancorelor. Totodată, s-a constatat faptul că tutorii individuali metalici nu sunt noi, fapt ce constituie încălcare a pct. 10 subpct. 2 din Regulament, care prevede că „Nu sînt eligibile pentru subvenționare următoarele costuri și bunuri : 2) achiziționarea de bunuri „second-hand”(f.d. 172, vol.II).

În ședința de judecată de examinare şi soluţionare în fond a acţiunii, reprezentantul reclamantului SRL „Colina Viilor”, Cristev Simion, a solicitat admiterea acțiunii pe motivele de fapt și de drept invocate în cerea de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâtului Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, în ședința de judecată, nu s-a prezentat, fiind citat legal, instanța în temeiul art. 218 Cod administrativ, constatînd posibilă examinarea cauzei în lipsă.

Examinînd cererea de chemare în judecată, audiind explicațiile părții prezente, cercetînd probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată conchide că aceasta este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

În condițiile speței, ordinul Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură nr.275 din 22.12.2021, constituie în sine act administrativ individual defavorabil pentru SRL „Colina Viilor", pasibil controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Or, conform art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art. 11 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 206 Cod Administrativ, prevede că, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Conform art.208 Cod Administrativ, (1) În cazurile prevăzute de lege, pînă la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

În consens cu art. 162 Cod Administrativ, (1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. (3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

Potrivit art. 209 Cod Administrativ, (1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Cu referire la respectarea procedurii prealabile, instanța remarcă că, la materialele cauzei nu a fost prezentată de către autoritatea pârâtă dovada notificării actului administrativ contestat de reclamant, fapt ce se adevereşte și prin solicitarea reclamantului nr.47 din 20.10.2023 potrivită căreia afirmă că la solicitarea ultimilor, la 17.10.2023 a recepționat ordinul nr.275 din 22.12.2021 privind respingerea cererii de acordare a subvenției (f.14 din dosarul administrativ).

Respectiv, la 08.11.2023 a expediat în adresa Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură cerere prealabilă prin care a solicitat admiterea cererii reclamantului de acordare a subvenției și a relatat dezacordul cu constatările grupului de lucru (f.d. 14-16, vol.II).

Reieșind din decizia Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr.21-02/4022 din 26.12.2023 Cu privire la cererea prealabilă depusă la 14.11.2023 de către SRL „Colina Viilor", rezultă că prin Decizia nr.2004 din 17.11.2023, Agenția a respins cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată. Pentru a

se pronunța astfel, Agenția a reținut că : „*conform materialelor dosarului de subvenționare, s-a constatat că, întreprinderea urma să instaleze în plantația vitivinicolă un sistem mixt cu pari de lemn și pari din aliaj metalic cu 3 nivele de sîrmă zincată, dintre care 2 sîrme duble precum și tutori individuali, ancore și sistem pentru fixarea ancorelor 1-4 m. Conform actului de inspecție la fața locului s-a constatat că sistemul pentru fixarea ancorelor nu este instalat și la dosar nu sunt acte care ar confirma achiziționarea acestui sistem. Totodată, s-a constatat faptul că tutorii individuali metalici nu sunt noi, fapt ce constituie încălcare a pct. 10 subpct. 2 din Regulament. Iar, conform art. 146 din Regulament, Agenția respinge, prin ordin, cererea de acordare a subvenției dacă iregularitățile constatate fac imposibilă admiterea acesteia.* ”.

Astfel, prin decizia definitivă a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr.21-02/4022 din 26 decembrie 2023 Cu privire la cererea prealabilă depusă la 14.11.2023 de către SRL „Colina Viilor”, cererea prealabilă depusă de către SRL „Colina Viilor” prin care se contestă Ordinul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr.275 din 22.12.2022 privind respingerea cererii de subvenționare nr.l.2-S/2208CH2945, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.20-22, vol.II).

Nefiind de acord cu ordinul nr.275 din 22.12.2021 privind respingerea cererii de acordare a subvenției și decizia definitivă a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr.21-02/4022 din 26.12.2023 Cu privire la cererea prealabilă depusă la 14.11.2023 de către SRL „Colina Viilor”, la 29.01.2024 reclamantul s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată (f.d.4-5, vol.I).

Verificând acțiunile întreprinse de reclamant în promovarea drepturilor și intereselor sale legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că aceasta a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni, în special a urmat conduita prescrisă de lege în vederea tranșării pe cale extrajudiciară a litigiului iscat și s-a încadrat în termenul legal.

Prin urmare, instanța consideră că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod Administrativ, nu se regăsesc.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Materialele cauzei denotă că, la 04.08.2022, SRL „Colina Viilor” a depus la AIPA, secția Teritorială Cahul, cerere de acordare a sprijinului financiar pentru Submăsura 1.2.S. Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole și anume pentru investiția efectuată : instalarea sistemului de suporturi în plantațiile viticole tinere cu suprafața de 9,0598 (f.27-28, dos. administrativ).

Prin actul de inspecție nr.282/is/2022 din 16.12.2022, emis de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a conchis că : în cadrul verificărilor, grupul de lucru a constatat că Societatea urma să instaleze un sistem de suport mixt (vertical) cu pari din lemn (marginali) și pari din aliaj de metal (intermediari), cu 3 nivele de sîrmă zincată, dintre care 2 sîrme duble precum și tutori individuali (țăruși metalici), ancore și sistem pentru fixarea ancorelor 1-4 m (cablu + fixator). În rezultatul deplasării la fața locului, grupul de lucru a constatat că sistemul pentru fixarea ancorelor 1-4 m (cablu + fixator) nu este instalat și la materialele dosarului nu sunt atașate acte confirmative care ar demonstra faptul că Societatea a procurat sistemul în cauză, ceia ce constituie o abatere de la proiect, fapt despre care a fost notificat reprezentantul Societății. În urma notificării reprezentatul Societății a prezentat grupului de lucru permisiunea proiectantului prin care se substituie sistemul pentru fixarea ancorelor 1-4 m (cablu + fixator) cu cârlige din sîrmă zincată d-2,5 mm, de facto la fața locului fiind instalate cârlige din oțel rotund cu diametrul 5,5 mm.

Tot în cadrul deplasării la fața locului, grupul de lucru a stabilit că tutorii individuali (țărușii metalici) nu sunt noi și în urma audierilor verbale reprezentantul Societății a declarat că tutorii individuali (parte componentă a sistemului de suport) au fost scoși de la un alt sistem de suport și instalați la actualul, fapt care conform sbp. 2) pct. 10 al Regulamentului, care spune că nu sunt eligibile pentru subvenționare bunurile second-hand, face sistemul de suport neeligibil. De asemenea grupul de lucru a stabilit că la materialele dosarului nu sunt atașate documente primare contabile ce ar demonstra faptul că Societatea a procurat tutorii individuali (țărușii metalici).

O altă constatare a grupului de lucru este că la materialele dosarului nu sunt atașate documente primare contabile ce ar demonstra dovada procurării ancorelor (669 buc) și a tutorilor individuali (32 969 buc), prevăzuți de Proiectul de înființare a plantațiilor viticole, fiind întocmită Notificarea din 05.12.2022, conform căreia s-a solicitat prezentarea dovezii procurării tuturor elementelor ce formează sistemul de suport prevăzute de legenda Proiectului, fiind prezentată factura fiscală JV2606927 din 12.02.2016 prin care confirmă faptul procurării doar a ancorelor, neconformitatea nefiind înlăturată.

În urma celor constatate grupul de lucru a stabilit că sistemul de suport este instalat cu abateri de la proiect și parțial este uzat, fapt ce contravine prevederilor Regulamentului și pentru care urmează a nu fi calculat sprijin financiar din partea statului.

Astfel, în rezultatul iregularităților constatate, în conformitate cu prevederile pct. 146 al Regulamentului, dosarul de subvenționare № 1.2-S/2208CH2945, depus de către SRL „Colina Viilor”, a fost declarat neeligibil (f.d.11-13, vol.I).

Respectiv, prin ordinul Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură nr.275 din 22.12.2022, conform pct.122, 122[1] din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.455/2017, s-a respins cererea de acordare a subvenției nr. 1.2-S/2208CH2945, depusă de către SRL „Colina Viilor” (f.d.6-7, vol.I).

La 08.11.2023, a expediat în adresa Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură cerere prealabilă prin care a solicitat admiterea cererii reclamantului de acordare a subvenției și a relatat dezacordul cu constatările grupului de lucru (f.d. 14-16, vol.I).

Reieșind din decizia Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr.21-02/4022 din 26 decembrie 2023 Cu privire la cererea prealabilă depusă la 14.11.2023 de către SRL „Colina Viilor”, rezultă că prin Decizia nr.2004 din 17.11.2023, Agenția a respins cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată. Pentru a se pronunța astfel, Agenția a reținut că: „conform materialelor dosarului de subvenționare, s-a constatat că, întreprinderea urma să instaleze în plantația vitivinicolă un sistem mixt cu pari de lemn și pari din aliaj metalic cu 3 nivele de sîrmă zincată, dintre care 2 sîrme duble precum și tutori individuali, ancore și sistem pentru fixarea ancorelor 1-4 m. Conform actului de inspecție la fața locului s-a constatat că sistemul pentru fixarea ancorelor nu este instalat și la dosar nu sunt acte care ar confirma achiziționarea acestui sistem. Totodată, s-a constatat faptul că tutorii individuali metalici nu sunt noi, fapt ce constituie încălcare a pct. 10 subpct. 2 din Regulament. Iar, conform art. 146 din Regulament, Agenția respinge, prin ordin, cererea de acordare a subvenției dacă iregularitățile constatate fac imposibilă admiterea acesteia. ”. Astfel, prin decizia definitivă a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr.21-02/4022 din 26 decembrie 2023 Cu privire la cererea prealabilă depusă la 14.11.2023 de către SRL „Colina Viilor”, cererea prealabilă depusă de către SRL „Colina Viilor” prin care se contestă Ordinul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr.275 din 22.12.2022 privind respingerea cererii de subvenționare nr.l.2-S/2208CH2945, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.20-22, vol.I).

Cadrul normativ general.

Conform art. 53 din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Conform art. 3 Cod Administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform art. 6 Cod Administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

Conform art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 Cod Administrativ, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

Conform art. 16 Cod Administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 18, 19, 20 Cod Administrativ, Interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii. Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative. Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 Cod Administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi

contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Conform art. 22 Cod Administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art. 30 Cod Administrativ, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În concordanță cu art. 31 Cod Administrativ, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Conform art. 118 Cod Administrativ, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

Conform art. 137 Cod Administrativ, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Daca autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

Conform art. 189 alin. (1) Cod Administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 225 Cod Administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar;

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

În cazul în care au fost emise acte administrative individuale şi normative referitoare la securitatea naţională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepţionale, la măsurile de urgenţă luate de autorităţile publice în vederea combaterii calamităţilor naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor şi a altor fenomene similare, instanţa de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanţe:

a) existenţa situaţiei excepţionale la data la care a fost emis actul;

b) competenţa autorităţii publice de a emite actul;

c) existenţa interesului public care justifică emiterea actului administrativ;

d) imposibilitatea efectivă a autorităţii publice de a emite actul în condiţii obişnuite.

Alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sunt reglementate expres prin legi speciale.

Cadrul normativ special.

Potrivit art.15 din Legea cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural nr.276 din 16.12.2016 (în vigoare la momentul emiterii actului contestat), (1) Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură (în continuare – Agenție) este o autoritate administrativă în subordinea organului central de specialitate, menită să gestioneze resursele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și resursele partenerilor de dezvoltare alocate spre administrare, să realizeze măsurile de intervenție pentru dezvoltarea agriculturii și mediului rural, în condițiile legii. (2) Întru realizarea obiectivelor sale, Agenţia exercită următoarele atribuții: a) asigură gestionarea legală şi corectă a Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural; b) examinează cererile de acordare a subvențiilor, însoțite de dosarele cu documentele solicitate, depuse de către solicitanţi, precum şi eligibilitatea acestora de a beneficia de sprijin financiar din partea statului, conform procedurilor şi regulamentelor aprobate, în limita competențelor, prevăzute de prezenta lege; c) autorizează plata subvențiilor (plăților directe) către beneficiarii de subvenții; d) efectuează verificări pe teren ale obiectelor investițiilor pentru a stabili eligibilitatea acestora; e) monitorizează respectarea criteriilor de eligibilitate şi a condiţiilor contractuale de acordare a subvenției de către beneficiari după efectuarea plăților; f) asigură promovarea, comunicarea, informarea şi controlul, care să asigure buna derulare a proiectelor finanţate din cadrul Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

Potrivit art.17 din Legea menționată, (în vigoare la momentul emiterii actului contestat), Alocațiile bugetare anuale se aprobă de către Guvern, la propunerea organului central de specialitate, şi acoperă următoarele priorități, cuprinse în Strategia națională de dezvoltare agricolă şi rurală : Prioritatea I. Creșterea competitivităţii sectorului agroindustrial prin restructurare şi modernizare: 1) Măsura 1. Investiții în exploataţiile agricole pentru restructurare şi adaptare la standardele Uniunii Europene: b) stimularea investiţiilor pentru înfiinţarea, modernizarea şi defrişarea plantaţiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole şi a plantaţiilor pomicole.

În conformitate cu art.24 din aceiași Lege, (1) Sînt pasibili de subvenționare producătorii agricoli, grupurile de producători care corespund următoarelor criterii generale, aferente măsurilor de sprijin prevăzute la art. 17 : a) au efectuat investiția ce corespunde obiectivelor şi domeniilor de acțiune aferente măsurilor de sprijin respective; b) au la bază un plan de afaceri, prin care să se demonstreze fezabilitatea proiectului în curs de realizare, pentru subvențiile ce depășesc 0,5 milioane lei și doar pentru anumite măsuri de sprijin stabilite în mod expres de organul central de specialitate; c) au procurat bunuri (active) obiect al investiției eligibile de la furnizori şi distribuitori; d) sînt deținători legali ai bunurilor imobile în/pe care se efectuează investiţia; e) la data depunerii cererii de acordare a subvenţiei, nu au restanţe la achitarea impozitelor şi taxelor faţă de bugetul public naţional; f) dispun de apartenență la una din asociațiile de profil ale producătorilor agricoli, cu excepția solicitanților de subvenții pentru măsurile prevăzute la art.17, prioritatea III lit. c)–f); g) dovedesc prin acte confirmative realizarea investiției (facturi, ordine de plată, acte de dare în exploatare etc.); h) nu sînt incluși în Lista de interdicție a beneficiarilor de subvenții.

Art.25 din Legea menționată, stipulează, (1) Criteriile speciale de eligibilitate reprezintă totalitatea condițiilor speciale valabile pentru fiecare măsură de sprijin, respectarea cărora acordă dreptul la subvenție după cum urmează: 1) la înfiinţarea plantaţiilor multianuale pomicole (inclusiv nucifere), viticole, de arbuşti fructiferi şi de căpşun, plantaţiilor de culturi etero-oleaginoase, subvenţia se acordă pentru plantaţiile înfiinţate: a) pe o suprafaţă nu mai mică de 0,5 hectare; b) în baza unui proiect sau, după caz, a unui plan general al plantaţiei.

Pentru investiţiile altele decât cele menţionate valoarea subvenţiei se reduce cu 50% din valoarea de bază a acesteia.

b) solicitantul întruneşte criteriile caracteristice de producător agricol micro, mic, mijlociu sau mare;

c) achiziţionarea bunurilor (activelor) eligibile de la furnizori şi distribuitori este confirmată prin facturi, acte de dare în exploatare etc.;

d) costul utilajelor/echipamentelor agroindustriale sau al altor bunuri (active), obiect al investiţiei eligibile în cadrul acestei măsuri de sprijin, este achitat integral;

În conformitate cu art.26 din Legea cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural nr.276 din 16.12.2016 (în vigoare la momentul emiterii actului contestat), Nu fac obiectul investiţiei eligibile: b) bunurile achiziţionate second-hand.

Potrivit art.31 din Legea cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural nr.276 din 16.12.2016 (în vigoare la momentul emiterii actului contestat), (1) Solicitanţii sînt responsabili de respectarea conformă a criteriilor de eligibilitate, precum şi de îndeplinirea tuturor obligaţiilor şi angajamentelor.

(2) Procedura de verificare pe teren are la bază următoarele principii:

a) obiectivitatea şi imparţialitatea la efectuarea verificărilor;

b) efectuarea verificărilor şi întocmirea actelor corespunzătoare în ordinea parvenirii cererilor de acordare a subvenţiilor;

c) transparenţa şi publicitatea actelor de verificări;

d) prezumţia respectării legislaţiei de către producătorul agricol sau grupul de producători supus verificărilor;

e) caracterul constatator, consultativ şi recomandabil al verificărilor pe teren;

f) oportunitatea verificării şi proporţionalitatea duratei acestuia – efectuarea verificării în cel mai scurt termen posibil, dar care să nu depăşească termenul prevăzut la alin.(4).

(3) Pentru fiecare solicitant de subvenţii verificat se va întocmi un act de verificare, conform procedurii stabilite, după modelul aprobat de organul central de specialitate, care va cuprinde:

a) componenţa grupului care a efectuat verificarea pe teren;

b) măsura de sprijin accesată de solicitant şi, după caz, descrierea succintă a proiectului, cu indicarea sumei solicitate;

c) obiectul verificării şi programul derulării acesteia;

d) rezultatele verificărilor şi concluzia grupului de verificare.

(4) Perioada de efectuare a verificărilor nu va depăşi 30 de zile din data iniţierii.

(5) Solicitanţii subvenţiilor sînt obligaţi să prezinte, în termen de 10 zile, informaţia şi documentele solicitate în cadrul verificărilor. În cazul refuzului de a prezenta informaţia şi documentele solicitate, Agenţia este în drept să respingă cererea de acordare a subvenţiei, cu informarea producătorului agricol.

Conform pct. 1 al Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.455 din 21 iunie 2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, (în vigoare la momentul solicitării sprijinului financiar) regulamentul stabilește măsurile de sprijin, precum și condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului, inclusiv condițiile obligatorii necesare pentru obținerea mijloacelor, criteriile de eligibilitate, cuantumul anual, maximal al sprijinului financiar alocat, modalitățile de recepționare, inspectare, autorizare, contabilizare a plăților.

Conform pct.7 din Regulament, sunt pasibili de subvenționare producătorii agricoli, grupurile de producători care au efectuat investiția ce corespunde domeniilor de acțiune aferente fiecărei măsuri de sprijin financiare și care:

1) au la bază un plan de afaceri care demonstrează eficienţa proiectului realizat pentru cererile de acordare a subvenţiilor ce depăşesc 500 mii lei, pentru submăsurile 1.1, 1.4, 1.6 şi măsura 4 (doar pentru construcţia/modernizarea pensiunilor agroturistice şi crearea/extinderea unităţilor meşteşugăreşti);

2) au procurat bunuri obiect al investiţiei eligibile de la furnizori şi distribuitori;

3) nu au restanţe la momentul depunerii cererii de acordare a subvenţiei la achitarea impozitelor şi taxelor faţă de bugetul public naţional;

4) dispun de apartenenţă la una dintre asociaţiile producătorilor agricoli cu profil general sau ramural;

5) dovedesc, prin acte confirmative, realizarea investiţiei de către solicitant (facturi fiscale, ordine de plată privind achitarea integrală a obiectului investiţional, acte de dare în exploatare sau punere în funcţiune);

6) nu sînt incluşi în Lista de interdicţie a beneficiarilor de subvenţii şi nu sînt în proces de insolvabilitate sau lichidare;

7) sînt deţinători legali ai bunurilor imobile în sau pe care se efectuează investiţia şi proprietari ai bunurilor mobile ce constituie obiect al investiţiei, după cum urmează:

a) termenul de arendă/comodat pentru terenurile agricole în scopul înfiinţării plantaţiilor multianuale, inclusiv echipament antigrindină/antiploaie, este de cel puţin 15 ani, calculat începînd cu anul precedent celui de subvenţionare;

b) pentru terenurile agricole destinate înfiinţării plantaţiilor de arbuşti fructiferi şi căpşun, inclusiv pentru construcţia/reconstrucţia serelor, solariilor, tunelurilor, precum şi alte bunuri, inclusiv agricole, altele decât terenurile agricole, în sensul Codului civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, termenul de arendă/comodat nu este mai mic de 5 ani, înregistrat în modul stabilit, calculat începând cu anul precedent celui de subvenţionare;

c) pentru submăsurile 1.2 (doar în cazul defrişării plantaţiilor pomicole/viticole sau al înfiinţării plantaţiilor de culturi aromatice), 1.3, 2.2, 2.4 şi măsura 4, termenul de arendă/comodat nu este mai mic de 3 ani şi este valabil pînă la 31 decembrie a anului în curs;

d) pentru submăsura 1.7A, termenul de arendă/comodat a suprafeţelor asigurate nu este mai mic de 1 an agricol, înregistrat în modul stabilit;

8) pentru submăsurile 1.2, 1.6, 1.8, 2.3, 2.5 şi pentru măsura 4, aferente activităţilor din sectorul vitivinicol, au înregistrate plantaţiile viticole producţie–marfă pe care le deţin în proprietate sau posesie în Registrul vitivinicol al Republicii Moldova.

Astfel, instanța reține că potrivit procedurii prevăzute de Regulamentul citat, investiția efectuată a fost supusă verificării de către grupul de lucru, fiind perfectat actul de inspecție nr.282/is/2022 din 16.12.2022, fiind formulate constatări și concluzii după cum urmează : în cadrul verificărilor, grupul de lucru a constatat că Societatea urma să instaleze un sistem de suport mixt (vertical) cu pari din lemn (marginali) și pari din aliaj de metal (intermediari), cu 3 nivele de sîrmă zincată, dintre care 2 sîrme duble precum și tutori individuali (țăruși metalici), ancore și sistem pentru fixarea ancorelor 1-4 m (cablu + fixator). În rezultatul deplasării la fața locului, grupul de lucru a constatat că sistemul pentru fixarea ancorelor 1-4 m (cablu + fixator) nu este instalat și la materialele dosarului nu sunt atașate acte confirmative care ar demonstra faptul că Societatea a procurat sistemul în cauză, ceia ce constituie o abatere de la proiect, fapt despre care a fost notificat reprezentantul Societății.

Instanța reține că, într-adevăr reclamantul, în urma notificării a prezentat grupului de lucru permisiunea proiectantului prin care s-au efectuat modificări la realizarea Proiectului de înființare a plantațiilor viticole pentru beneficiarul SC Colina Viilor SRL, la sistemul de suporturi mixt (vertical) proiectat, cu suprafața de 9,0013 ha de vița-de-vie, fiind substituit : set pentru fixare ancoră (cablu+lacăt) în cîrlige și sârmă zincată d-2,5 mm (f.17 din dosarul administrativ) însă instanța constată, că grupul de lucru, în cadrul verificărilor la fața locului au constatat că și elementele permise spre substituire sârmă zincată d-2,5 mm au fost înlocuite cu cârlige din oțel rotund cu diametrul 5,5 mm, fapt ce denotă o deviere de la proiectul propus spre finanțare.

Tot în cadrul deplasării la fața locului, grupul de lucru a stabilit că tutorii individuali (țărușii metalici) nu sunt noi și în urma audierilor verbale reprezentantul SRL „Colina Viilor” a declarat că tutorii individuali (parte componentă a sistemului de suport) au fost scoși de la un alt sistem de suport și instalați la actualul, fapt care conform sbp. 2) pct. 10 al Regulamentului prevede că nu sînt eligibile pentru subvenţionare următoarele costuri şi bunuri : 2) achiziţionarea de bunuri second-hand.

În acest context, instanța constată că reclamantul prin explicațiile din cererea suplimentară (f.d.191, vol.I) a menționat că într-adevăr (țărușii metalici) au fost scoși de la plantația de vița-de-vie a anului 2015, 2016 și au fost refolosiți pentru plantația de vița-de vie a anului 2020, 2021 pentru care se solicită

subvenționarea, însă reclamantul afirmă că acești țăruși metalici au fost procurați de reclamant noi pentru plantația anterioară și refolosiți, și astfel nu reprezintă bunuri second-hand.

În sensul dat, instanța consideră că reclamantul eronat interpretează normele legale enunțate, precum că bunurile nu ar fi second-hand dar sunt noi, însă refolosiți la altă plantație, or însăși prin noțiunea de second-hand se înțelege semnificația că bunul nu este nou, dar deja utilizat anterior, fapt ce contravine prevederilor pct.10 supct.2) din Regulamentul privind condiţiile, ordinea şi procedura de acordare a mijloacelor Fondului Naţional de Dezvoltare a Agriculturii şi Mediului Rural.

Această prevedere stabilește că mijloacele financiare din Fondul Naţional de Dezvoltare a Agriculturii şi Mediului Rural (FNDAMR) nu pot fi utilizate pentru compensarea sau rambursarea cheltuielilor efectuate pentru bunuri deja utilizate anterior (second-hand).

Instanța mai constată că o altă constatare a grupului de lucru este că la materialele dosarului nu sunt atașate documente primare contabile ce ar demonstra dovada procurării ancorelor (669 buc) și a tutorilor individuali (32 969 buc), prevăzuți de Proiectul de înființare a plantațiilor viticole, fiind întocmită Notificarea din 05.12.2022, conform căreia s-a solicitat prezentarea dovezii procurării tuturor elementelor ce formează sistemul de suport prevăzute de legenda Proiectului (f.15 din dosarul administrativ), fiind prezentată factura fiscală JV2606927 din 12.02.2016 (f.18 din dosarul administrativ) prin care confirmă faptul procurării doar a ancorelor, neconformitatea nefiind înlăturată.

Respectiv, reieșind din constatările grupului de lucru, neconformitățile constatate și neînlăturate integral, denotă neconformitatea proiectului propus spre subvenționare și re rezumă la neeligibilitatea sistemului de suport.

Astfel, instanța apreciază corectă concluzia Agenției că, la caz, s-a stabilit că sistemul de suport este instalat cu abateri de la proiect și parțial este uzat, fapt ce contravine prevederilor Regulamentului privind condiţiile, ordinea şi procedura de acordare a mijloacelor Fondului Naţional de Dezvoltare a Agriculturii şi Mediului Rural, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.455 din 21 iunie 2017 și respectiv cererea privind acordarea sprijinului financiar nu poate fi admisă.

În consecință, analizând normele legale în coraport cu circumstanțele faptice stabilite, precum și criticele aduse actului contestat de către reclamant, instanța de judecată conchide că, actul contestat este legal și întemeiat. Or, de către autoritatea pârâtă a fost respectată procedura de emitere a actului administrativ, acesta fiind emis în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ specificat, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, iar, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament – ceea ce denotă că temei de admitere a pretențiilor reclamantului nu există.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994 , pct.61, seria A, nr.288).

Având în vedere că cerința reclamantului cu privire la anularea actului administrativ a fost respinsă ca neîntemeiată, autoritatea pârâtă prin argumentele şi probele anexate la materialele cauzei demonstrând legalitatea acestuia, instanța reține că și cerința subsecventă invocată de reclamant în acțiune prin care se

solicită : obligarea Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, să emită actul administrativ individual favorabil, de acordare a subvenției solicitate de SRL „Colina Viilor”, urmărește soarta primei pretenții. Or, aceste cerinţe sunt legate între ele şi se deduc una din alta, astfel încât soluţia dată pe una din pretenţii influenţează soluţia care urmează a fi dată pe cea de a doua pretenție.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin.(1) lit. f) Cod Administrativ, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Acțiunea de contencios administrativ înaintată de către SRL „Colina Viilor” împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cu privire la anularea actului administrativ – Ordinul nr.275 din 22.12.2022, precum și decizia nr.21-02/4022 din 26.12.2023 adoptată în procedura prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat, ***se respinge ca fiind neîntemeiată.***

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Igor Barbacaru